

Bilag 6.1.1 - Cover – Strategisk retning for klyngeindsatsen

Dagsordenspunkt 6.1	Cover – Strategisk retning for klyngeindsatsen	Bilag 6.1.1
Kort sagsfremstilling	Formål Bestyrelsen skal sætte retning for videreudvikling af klyngeindsatsen med den kommende erhvervsfremmestrategi, herunder træffe beslutning om evt. justeringer i klyngernes kerneopgave, målgruppe mv. Som grundlag herfor orienteres om klyngernes performance i 2021-2022. Baggrund Bestyrelsen har besluttet, at klyngeindsatsen er blandt signaturindsatserne i den nye strategi og ønsket strategisk oplæg til, hvordan indsatsen kan justeres med fokus på øget værdi og effekt for virksomhederne. Sekretariatet har derfor udarbejdet oplæg til en række justeringer, der kan tilpasse den strategiske ramme for klyngernes virke. Klyngerne beskæftiger sig med kultivering af innovation i samspillet mellem virksomheder, universiteter og offentlige institutioner (triple helix), hvilket er et område, hvor det er velunderbygget, at offentlige midler kan medvirke til at løfte velstandsniveau og konkurrenceevne. Klyngernes kerneopgave er at skabe innovationssamarbejder mellem virksomheder og relevante aktører, fx GTS'er, universiteter og offentlige institutioner, og derved styrke innovationskraften i danske SMV'er. Dette forfølger klyngerne ved dels at bringe relevante aktører sammen om innovationsprojekter (matchmaking, netværks- og partnerskabsdannelse mv.) samt ved at facilitere selve samarbejdet om innovationsprojekterne, når de er igangsat. Klyngerne skal være tilgængelige for målgruppevirksomheder i hele landet. Baggrunden for, at bestyrelsen har beføjelsen til at udpege, hvilke erhvervs- og teknologiområder, hvor der kan udbydes offentlig finansiering til klyngesamarbejder, er, at Forenklingsudvalget for Erhvervsfremme i 2016 identificerede over 60 danske klynge-lignende organisationer med store overlap og konkurrerende offentligt støttede tilbud. Efter bestyrelsens udpegning af områderne, indstilles disse til uddannelses- og forskningsministeren, der efter ansøgning kan udpege højst én national klyngeorganisation inden for hvert område som modtager af offentlig finansiering til klyngeaktiviteter. Herudfra finansierer bestyrelsen og Uddannelses- og forskningsstyrelsen de udpegede klynger med i alt 160 mio. kr. årligt under det fælles klyngeprogram 'Innovationskraft' i perioden 2021-2024. Udpegningerne af hhv. erhvervs- og teknologiområder og klyngeorganisationer medførte for størstedelen af klyngerne en længere og ressourcekrævende konsolideringsproces. Innovationskraft-indsatsen har været i gang i to et halvt år, og bestyrelsen kan derfor nu præsenteres for performancetal for 2021-2022. Gennem Innovationskraft har i alt ca. 15.600 private danske virksomheder deltaget i klyngernes aktiviteter i 2021 og 2022. I en tilfredshedsundersøgelse blandt klyngernes deltagere gennemført i sommeren 2022 har 76 pct. af virksomhedsdeltagerne angivet, at de er tilfredse med udbuddet af klyngernes aktiviteter. Derudover har 55 pct. af virksomhedsdeltagerne svaret, at deres deltagelse har bidraget til et innovationsudbytte i form af markedsintroduktion eller implementering af nye eller væsentligt forbedrede produkter, services eller processer. Yderligere udbytte forventes realiseret de kommende år. Det er sekretariatets overordnede vurdering, at der generelt er opbakning til bestyrelsens klyngeindsats blandt virksomheder og interessenter, at langt størstedelen af	

Dagsordenspunkt 6.1	Cover – Strategisk retning for klyngeindsatsen	Bilag 6.1.1
	klyngeorganisationerne er ved at få fodfæste efter konsolideringerne, og at deres rolle i innovations- og erhvervsfremmesystemet er blevet tydeligere. Derudover indikerer de indsamlede data, at klyngeorganisationerne interagerer med en relativt stor og voksende virksomhedsgruppe, at deltagervirksomhederne i klyngernes aktiviteter er tilfredse med aktiviteterne, og at disse bidrager til innovationsudbytte. I bilag 6.1.2 og 6.1.4 udfoldes klyngeorganisationernes performance i de to første bevillingsår i deres nuværende udpegningsperiode, dvs. 2021-22. Bestyrelsens strategi fastsætter, udover udpegningen af erhvervs- og teknologiområder, en væsentlig del af de strategiske rammer for klyngeindsatsens virke og rolle i erhvervsfremmesystemet og bestyrelsens investeringer i klynger som signaturindsat. Som en del af forberedelsen af en ny strategi for 2024-2027, er det derfor væsentligt, at bestyrelsen forholder sig til, hvordan de nuværende rammer har fungeret i praksis, og om det kalder på justeringer i den kommende strategi. De nuværende strategiske rammer og eventuelle justeringsbehov har derudover været drøftet på bestyrelsens underudvalgsmøde med deltagelse af klyngeformænd d. 4. maj 2023. Løsning Sekretariatet har i dialog med klyngerne, deres samarbejdspartnere og interessenter identificeret følgende forhold, hvor der vurderes at være behov for justeringer i den kommende strategi: 1. Klyngernes kerneopgave 2. Klyngernes målgruppe 3. Klyngernes tilgængelighed og økonomi 4. Klyngernes aktiviteter <i>1. Klyngernes kerneopgave</i> Formuleringen af klyngernes kerneopgave vurderes i den nuværende strategi og i annonceringstekster for ukonkret ift. det ønskede erhvervsfaglige indhold i indsatsen, og den værdiskabelse som klyngeindsatsen skal levere. Der vurderes derfor at være behov for tydeligere at specificere, hvilken form for innovation klyngerne skal fremme, og at klyngernes rolle er at være neutrale samarbejdsplatforme, uden at klyngen selv skal oparbejde fx dyb teknisk viden. Der vurderes derudover behov for at oplyste de væsentligste samarbejdsformer og virkemidler, som klyngen kan fremme og benytte sig af. <i>2. Klyngernes målgruppe</i> Det vurderes nødvendigt at gentænke klyngernes målgruppe, som ifølge klyngerne selv og flere af deres samarbejdspartnere ikke er hensigtsmæssig for klyngernes værditilbud for virksomhederne. Sekretariatet foreslår derfor en målgruppe med fokus på SMV'er med innovationspotentiale frem for det nuværende fokus på SMV'ernes aktivitetsniveau inden for innovation. Dette skal målrette klyngeindsatsen til de virksomheder, som har potentiale, der ikke udnyttes, uanset virksomhedens innovationsniveau, og dermed bidrage til en indsats, som skaber samarbejde om innovation netop der, hvor det ikke sker af sig selv, og hvor der således ses en markedsfejl og dermed et rationale for at investere i en klyngeindsats. <i>3. Klyngernes tilgængelighed og økonomi</i> Sekretariatet vurderer på baggrund af input fra klyngerne og interessenter, at tydeligere krav til klyngernes geografiske tilgængelighed kan give klyngerne bedre	

Dagsordenspunkt 6.1	Cover – Strategisk retning for klyngeindsatsen	Bilag 6.1.1
	forudsætninger for at sikre tilgængelighed på en måde, der er økonomisk bæredygtig. Det skyldes, at fysisk tilstedeværelse rundt om i landet er en væsentlig økonomisk byrde for klyngerne, som i nogle tilfælde ikke vurderes at stå mål med værdien af at have flere fysiske filialer. <i>4. Klyngernes aktiviteter</i> Klyngeorganisationerne er nøgleaktører i innovations- og erhvervsfremmesystemet og arbejder i krydsfeltet mellem mange aktører, men klyngerne er samtidig private aktører, der ikke modtager offentlig basisbevilling eller er underlagt resultatkontrakter, som det fx er tilfældet med erhvervshusene. Det er således ikke juridisk muligt direkte at regulere de aktiviteter, klyngerne foretager for egne midler. Med henblik på at imødekomme interessenters efterspørgsel efter tydeligere fokusering af klyngernes aktiviteter, foreslås det, at der som et alternativt styringsgreb udarbejdes et adfærdskodeks, som aftales med klyngerne. Kodekset skal bidrage til, at klyngerne holder fokus på kerneopgaven og deres rolle i erhvervsfremmesystemet og ikke udbyder aktiviteter i overlap eller konkurrence med erhvervsfremmeaktører eller det private rådgivermarked. Videre proces På baggrund af bestyrelsens drøftelser og beslutninger arbejder sekretariatet videre med at fastlægge den strategiske retning for klyngeindsatsen hen mod, at der forelægges et samlet udkast til strategien på bestyrelsesmødet den 27. september 2023.	
Indstilling	Det <u>indstilles</u>, at bestyrelsen: • Drøfter og godkender, at sekretariatet tager initiativ til i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen at udarbejde et adfærdskodeks for de udpegede klynger for 2025-2028 i dialog med klynger og interessenter. • Giver sekretariatet mandat til at arbejde videre med justeringer af den strategiske retning for klyngeindsatsen på baggrund af ovenstående.	